

VILNIAUS GEDIMINO TECHNIKOS UNIVERSITETO MOKSLO ŽURNALAI 1995–2010 m.

Aurelija Striogienė

*Vilniaus Gedimino technikos universiteto biblioteka,
Saulėtekio al. 14, LT-10223 Vilnius, Lietuva*
El. paštas aurelija.striogiene@vgtu.lt

[teikta 2011-09-08; priimta 2011-12-02]

Anotacija. Straipsnyje nagrinėjama Vilniaus Gedimino technikos universiteto leidžiamų mokslo žurnalų raida. Pateikti įvairūs VGTU žurnalų rodikliai: publikuotų mokslo straipsnių skaičius pagal metus ir žurnalus, mokslo sritis ir kalbas. Taip pat analizuojama, kokių šalių ir institucijų mokslininkai skelbia savo straipsnius VGTU mokslo žurnaluose. Nagrinėjamas vienas svarbesnių žurnalų leidybos aspektas – referavimas duomenų bazėse, net aštuoni VGTU žurnalai referuojami *Thomson Reuters Web of Science*, trylika – *Scopus* ir kitose tarptautinėse duomenų bazėse.

Reikšminiai žodžiai: Vilniaus Gedimino technikos universitetas, mokslo žurnalai, mokslo žurnalų analizė, straipsniai, Lietuvos institucijos, kitų šalių institucijos, referavimas duomenų bazėse.

Įvadas

Mokslininkų darbų publikavimasis – vienas svarbiausių jų produktyvumo rodiklių ir įtakingumo įrodymų. Pagrindinis mokslinės periodikos publikavimo stimulus – sąveikos su bendraamžiais mokslininkais būtinybė, svarbus laiko veiksnys ir grįžtamojo ryšio garantija (Macevičiūtė 2000). Dėl greitos mokslo žinių sklaidos ir publikacijų prestižiniuose mokslo žurnaluose mokslininkų pripažinimui svarbūs yra mokslo žurnalai (Atkočiūnienė 2009). Publikacija mokslo žurnale išskiriama kaip esminis mokslo komunikacijos elementas.

Šio straipsnio tikslas – išnagrinėti Vilniaus Gedimino technikos universiteto (VGTU) mokslo žurnalų raidą ir tendencijas.

Straipsnio autorė jau ne vienerius metus domisi Lietuvoje leidžiamais žurnalais, jų referavimu duomenų bazėse. Pasirinkus VGTU leidyklos „Technika“ leidžiamus recenzuojamus mokslo žurnalus ir analizuojant jų raidą per 1995–2010 metus, norėta paneigti dažnai spaudoje išsakytą nuomonę, kad Lietuvoje leidžiami žurnalai yra „vietiniai“ – žemo lygio. Mokslo žurnalų analizė buvo atlikta *de visu* metodu, peržiūrint leidžiamus žurnalus ir atliekant bibliotekoje kuriamos visatekstės duomenų bazės „Vilniaus Gedimino technikos universiteto mokslo žurnalai“ analizę. Ši duomenų bazė pradėta kurti 2004 m. siekiant tuo metu sudaryti geresnę ir patogesnę prieigą prie

universiteto leidžiamų mokslo žurnalų visateksčių straipsnių. Šioje duomenų bazėje yra straipsnių archyvas nuo 1995 metų. Taikyta kiekybinės statistinės analizės metodika. VGTU mokslo žurnaluose publikuojami ne tik mokslo straipsniai, bet ir recenzijos, informacija apie vykusias konferencijas bei kt. Atliekant tik mokslo straipsnių analizę, norėta išsiaiškinti, kaip kito leidžiami žurnalai: kiek straipsnių publikuota atskiruose žurnaluose, kokiomis kalbomis, kiek VGTU ir kitų Lietuvos bei kitų šalių mokslininkų straipsnių, kurių institucijų mokslininkų darbų publikuota daugiausia ir koks VGTU mokslo žurnalų matomumas pasaulyje – žurnalų referavimas tarptautinėse duomenų bazėse.

Vilniaus Gedimino technikos universiteto mokslo žurnalų raida

VGTU leidžiami mokslo žurnalai apima didelę dalį universiteto mokslininkų nagrinėjamų mokslo sričių. Leidžiami technologijos, fizinių, humanitarinių ir socialinių mokslų sričių žurnalai. Nagrinėjamo periodo pradžioje – 1995 m. – buvo leidžiami tik 6 mokslo žurnalai, o 2010 m. jau buvo leidžiama 17 žurnalų. Mokslo žurnalo vertinimui yra svarbus užtikrinamas leidžiamo žurnalo periodiškumas ir leidyba laiku. Nagrinėjamo periodo pradžioje daugelis Lietuvos mokslo žurnalų buvo leidžiami kartą per metus ir tomas nebuvo skirstomas į numerius. Dauguma VGTU žurnalų jau buvo išleidžiami numeriais. Periodiškumui galbūt turėjo įtakos 1997 m. pabaigoje Lietuvos mokslo tarybos (LMT) nurodymas, kad nuo 1999 m. mokslo leidiniai išeitų reguliariai ne mažiau kaip keturi numeriai per metus, o metinė apimtis būtų ne mažiau kaip 20 spaudos lankų. Šiuo metu daugumos VGTU žurnalų periodiškumas yra 4 numeriai per metus (1 lentelė).

1 lentelė. VGTU mokslo žurnalų periodiškumo per metus raida

Table 1. Development of periodicity of VGTU research journals over the period of one year

Išleista per metus	Žurnalų skaičius																
	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	
1 tomas		2	2	2	2	2	1	1									
2 numeriai	5	5	4	2	1	2	3	3						1	2	2	
4 numeriai	1	1	1	5	3	3	4	5	10	10	10	13	13	13	14	14	
6 numeriai					2	2	2	1	1	1	1				1	1	
Iš viso žurnalų	6	8	7	9	8	9	10	10	11	11	11	13	13	14	17	17	

Anglų kalba yra tarptautinio matomumo kalba ir ja publikuoti straipsniai išskirtinai vertinami, pripažįstami, turi didžiausią poveikį mokslo aplinkoje (Henlung, Rabow. 2009). 2002–2003 m. keturi VGTU leidžiami žurnalai pakeitė pavadinimus ir pradėti leisti anglų kalba. Kito ir žurnalų formatas, straipsnių struktūra. Šių žurnalų leidžiamuose prieduose buvo publikuojami straipsniai lietuvių ir kitomis kalbomis.

Daugumoje žurnalų, jei publikuojamas straipsnis yra anglų kalba, pateikiamos santraukos, reikšminiai žodžiai ir lietuvių kalba. Pvz., žurnale *Transport* pateikiamos santraukos lietuvių ir rusų kalba, o *The Baltic Journal of Road and Bridge Engineering* – santraukos lietuvių, latvių ir estų kalbomis. Daugumos leidžiamų žurnalų tomo paskutiniame numeryje yra to tomo autorių ir reikšminių žodžių rodyklės, o *Journal of Civil Engineering and Management* turi metų recenzentų sąrašą ir taip pagerbiami visi mokslininkai, kurie prisidėjo prie žurnalo kokybės gerinimo. Aukštą žurnalo mokslinį lygį visų pirma garantuoja tarptautinis straipsnių recenzavimas.

Kito ir mokslo žurnalų redakcinių kolegijų narių sudėtis – vis daugiau įtraukiama narių iš kitų šalių. Pvz., *Journal of Civil Engineering and Management* redakcinės kolegijos sudėtyje šiuo metu yra net 35 užsienio institucijų mokslininkai.

Mokslo žurnalų referavimas tarptautinėse duomenų bazėse yra svarbus rodiklis vertinant žurnalo lygį. 2005–2009 m. Lietuvoje taikomos mokslo publikacijų vertinimo metodikos skatino Lietuvos mokslo žurnalus ir Lietuvos mokslininkus patekti į tarptautines duomenų bazes (Maskeliūnas, Dagienė 2011: 32). Pastebėta, kad siekiant kuo platesnės VGTU mokslo žurnalų sklaidos, jau nuo 2004 m. jie buvo teikiami indeksuoti ne vienai, o visoms galimoms pagal savo mokslo sritį duomenų bazėms ir neapsiribota LMT nutarimu, kuriame buvo reikalaujama žurnalui būti referuojamam bent vienoje duomenų bazėje iš sudaryto sąrašo. Žurnalai buvo teikiami į *CSA (Cambridge Scientific Abstracts)*, *EBSCOhost Academic Search Complete*, *Elsevier BV Compendex* ir tuo metu naują *Scopus* duomenų bazę ir kt. Net 8 žurnalai įtraukti į *Web of Science* duomenų bazę, kuri yra viena iš *Thomson Reuters* duomenų bazių.

Siekiant platesnės VGTU leidžiamų mokslo žurnalų sklaidos elektroninėje terpėje, nuo 2008 m. pradėta naudoti elektroninėje leidyboje plačiai taikomą skaitmeninį identifikatorių DOI (*The Digital Object Identifier*). Kiekvienam straipsniui suteikiamas konkretus DOI numerio adresas, kuris susideda iš dviejų dalių: priešdėlio, kurį suteikia leidėjui *CrossRef* agentūra, ir priesagos, kurios sandarą leidėjas sudaro savo nuožiūra (Paliulis, Dagienė 2009: 168). VGTU mokslo žurnaluose publikuojamų straipsnių DOI numerį sudaro: DOI serverio adresas, VGTU leidėjui suteiktas adresas ir žurnalo ISSN numeris, metai, tomas ir puslapiai, kuriuose publikuotas straipsnis. Identifikatorius apibūdina publikacijos originalumą, suteikia galimybę rasti būtent šią publikaciją elektroninėje terpėje ir saugo intelektinę autoriaus nuosavybę.

Daugumai VGTU mokslo žurnalų tapus tarptautiniais, ne visi šalies mokslininkai turėjo galimybę skelbti juose savo darbus lietuvių kalba. Siekiant, kad Lietuvos mokslininkai turėtų galimybę publikuoti tyrimų rezultatus lietuvių kalba bei taip būtų aktyvinama mokslinė komunikacija gimtąja kalba, prie kurios prisidėtų ir jaunieji mokslininkai, 2009 m. pradėti leisti mokslo žurnalai: *Statybinės konstrukcijos ir technologijos*, *Mokslas – Lietuvos ateitis*, *Mokslo ir technikos raida*, kuriuose publikuojami straipsniai ir lietuvių kalba.

Siekdamas tobulinti žurnalų leidybą nuo 2011 metų VGTU sudarė bendrą leidybos sutartį su *Taylor & Francis* leidykla ir 10 žurnalų buvo įdiegtos įvairios elektroninės sistemos: *Scholar One Manuscript Central* (recenzavimo), *CATS* (leidybos: redagavimo,

maketavimo, derinimo su autoriais ir kt.), mokslo žurnalų leidybos platforma.

Išsami informacija apie VGTU leidžiamų žurnalų redkolegijas, referavimą duomenų bazėse ir kt. pateikta jų tinklalapiuose <<http://leidykla.vgtu.lt/lt/mokslo-leidiniai/mokslo-zurnalai.html>>.

2010 m. iš 17 žurnalų 9 buvo leidžiami anglų kalba ir 8 – lietuvių kalba.

Technologijos bei fizinių mokslų – 8 žurnalai:

- *Aviation* (AV) (nuo 2003 m., ankstesnė antraštė „Aviacija“ 1996–2002 m.);
- *Geodezija ir kartografija* (GK) (nuo 1995 m.);
- *Journal of Civil Engineering and Management* (JCEM) (nuo 2002 m., ankstesnė antraštė „Statyba“ 1995 – 2001 m.);
- *Journal of Environmental Engineering and Landscape Management* (JEELM) (nuo 2003 m., ankstesnė antraštė „Aplinkos inžinerija“ 1995–2002 m.);
- *Mathematical Modelling and Analysis* (MMA) (nuo 1996 m.);
- *Statybinės konstrukcijos ir technologijos* (SKT) (nuo 2009 m.);
- *Transport* (TR) (nuo 2002 m., ankstesnė antraštė „Transportas“ 1992–2001 m.);
- *The Baltic Journal of Road and Bridge Engineering* (BJRBE) (nuo 2006 m.).

Socialinių mokslų – 4 žurnalai:

- *Journal of Business Economics and Management* (JBEM) (nuo 2003 m.);
- *International Journal of Strategic Property Management* (IJSPM) (nuo 2003 m., ankstesnės antraštės „Real Estate Valuation and Investment“ 1997–1999, „Property management“ 2000–2002 m.);
- *Technological and Economic Development of Economy* (TEDE) (nuo 2008 m., ankstesnė antraštė „Ūkio technologinis ir ekonominis vystymas“ 1994–2007 m.);
- *Verslas: teorija ir praktika* (VTP) (nuo 2000 m.).

Humanitarinių mokslų – 4 žurnalai:

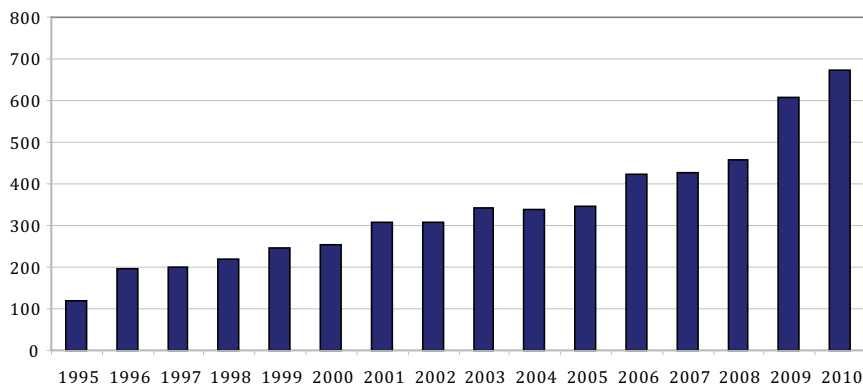
- *Limes* (LIM) (nuo 2008 m.);
- *Santalka* (SAN) (nuo 2006 m.);
- *Mokslo ir technikos raida* (MTR) (nuo 2009 m.);
- *Urbanistika ir architektūra* (UA) (nuo 1995 m.).

Tarpdisciplininis žurnalas *Mokslas – Lietuvos ateitis* (MLA) leidžiamas nuo 2009 m. Kiekviename šio žurnalo numeryje publikuojami vis kitos mokslo krypties Lietuvos jaunųjų mokslininkų darbai.

Per nagrinėjamą laikotarpį VGTU žurnalai tapo regioniniais Baltijos šalių, Rytų ir Centrinės Europos bei tarptautiniais leidiniais, kuriuose publikuojami viso pasaulio mokslininkų straipsniai.

Straipsnių skaičiaus analizė

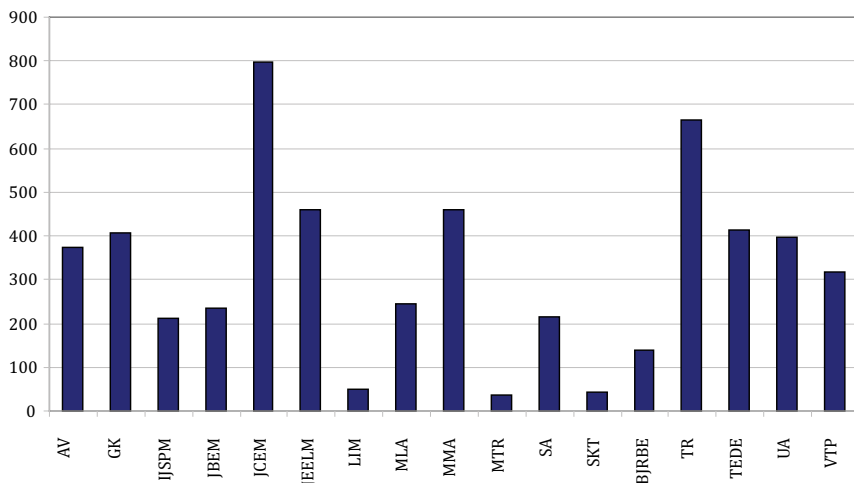
Per šį laikotarpį publikuoti 5464 mokslo straipsniai. 1 pav. matomas per metus publikuojamų straipsnių skaičiaus augimas: nuo 119 straipsnių 1995 m. išaugo iki 675 straipsnių 2010 m.

1 pav. VGTU mokslo žurnaluose publikuotų straipsnių skaičius per 1995–2010 m.

Fig. 1. The number of articles published in VGTU research journals during 1995–2010

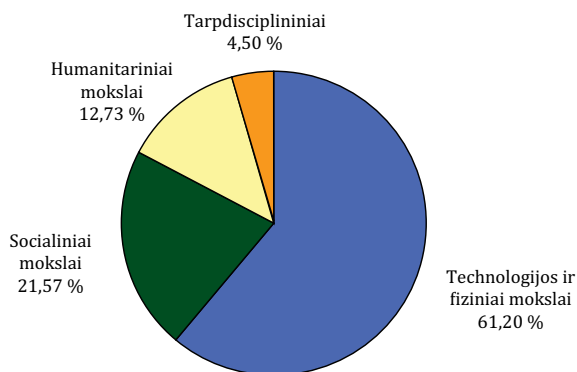
Daugiausia straipsnių publikuota žurnaluose: *Journal of Civil Engineering and Management* – 796 ir *Transport* – 666. Daugiau nei 400 straipsnių publikuota šiuose žurnaluose: *Mathematical Modelling and Analysis* – 461, *Journal of Environmental Engineering and Landscape Management* – 459, *Technological and Economic Development of Economy* – 415, *Geodezija ir kartografija* – 406. Vėliau pradėtuose leisti žurnaluose publikuota straipsnių mažiau (2 pav.).

2 pav. Straipsnių pasiskirstymas pagal mokslo žurnalus

Fig. 2. Distribution of articles according by a research journal

Nagrinėjant publikuojamus straipsnius pagal mokslo sritis, kaip ir manyta, didžiąją dalį sudaro technologijos ir fizinių mokslų straipsniai – 61,20 %, socialinių mokslų – 21,57 %, humanitarinių mokslų – 12,73 % ir tarpdisciplininiai – 4,50 % visų žurnaluose publikuojamų straipsnių (3 pav.).

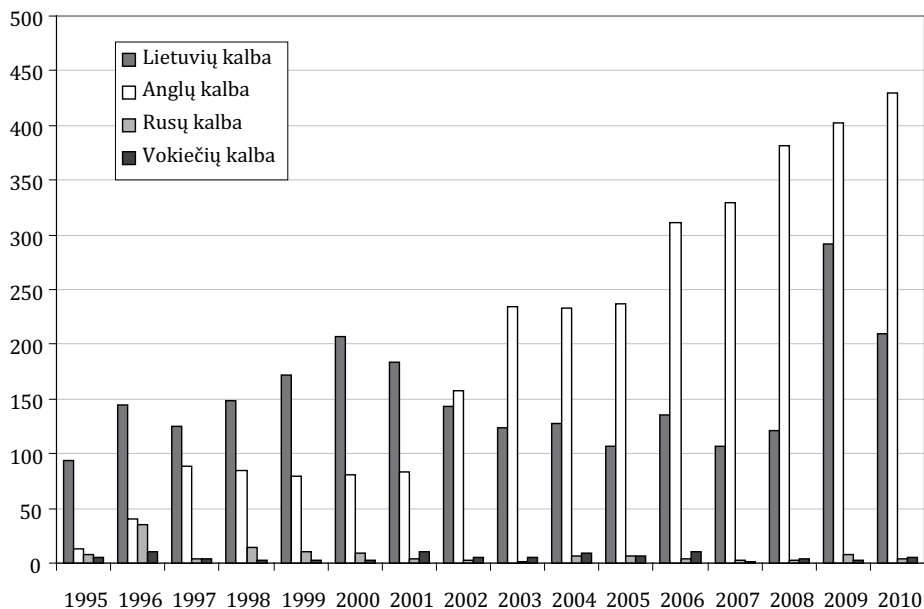

3 pav. Straipsnių pasiskirstymas pagal mokslo sritis

Fig. 3. Distribution of articles by a research area

Straipsnių pagal kalbas analizė

Atlikus straipsnių pagal kalbas analizę, akivaizdžiai matoma, kad daugėja anglų kalba straipsnių (4 pav.). Nuo 13 1995 m., o pradėjus leisti mokslo žurnalus anglų kalba šis skaičius išaugo iki 430 2010 m. Lietuvių kalba publikuojamų straipsnių nuolat mažėjo. Tik 2009 m. lietuvių kalba publikuojamų straipsnių padaugėjo iki 292, nes tam turėjo įtakos lietuvių kalba pradėti leisti mokslo žurnalai: *Statybinės konstrukcijos ir technologijos*, *Mokslas – Lietuvos ateitis*, *Mokslo ir technikos raida*.

4 pav. 1995–2010 m. publikuoti straipsniai pagal kalbas

Fig. 4. Articles published in 1995–2010 by a language

Prieskyrų institucijoms analizė

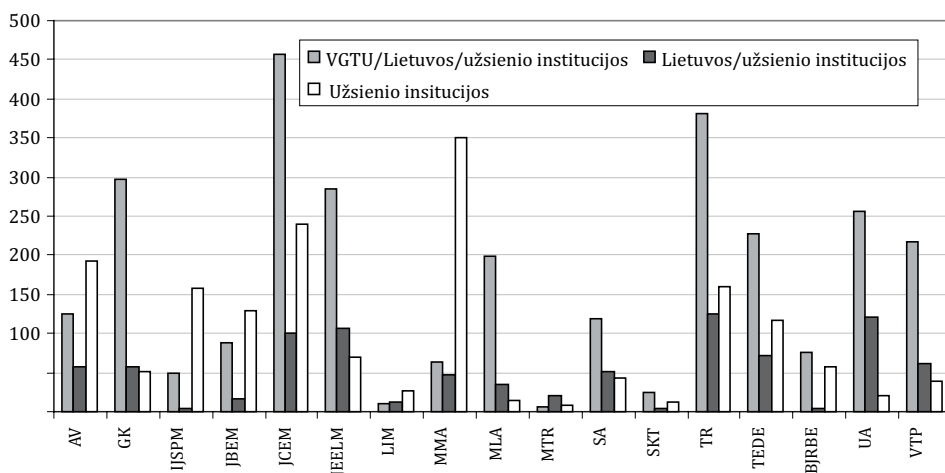
Atliekant straipsnių prieskyrų institucijoms analizę, buvo įdomu sužinoti, kokią VGTU mokslo žurnaluose publikuotų straipsnių dalį sudaro:

- VGTU ir bendraautorių iš kitų Lietuvos bei kitų šalių institucijų – „VGTU/Lietuvos/užsienio institucijos“.

Taip pat kokią dalį sudaro straipsniai, kuriuose nėra VGTU autorių:

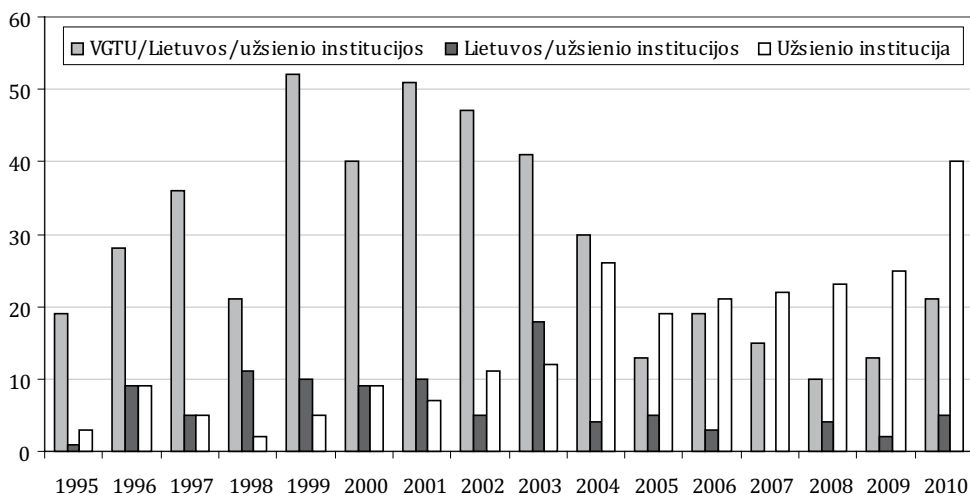
- autoriai iš kitų Lietuvos institucijų ir bendraautoriai iš kitų šalių institucijų – „Lietuvos/užsienio institucijos“;
- kitų šalių institucijų autoriai – „Užsienio institucijos“.

1995–2010 m. visuose leidžiamuose žurnaluose 52,73 % sudaro VGTU ir bendraautorių iš kitų Lietuvos bei užsienio šalių institucijų straipsniai. Tai savanaudiškumo rodiklis, rodantis, kiek institucijos mokslininkų publikuoja savo darbus institucijos leidžiamuose žurnaluose. Bendras visų VGTU žurnalų savanaudiškumo rodiklis yra didesnis už vidutinį užsienio žurnalų savanaudiškumo rodiklį. Neoficialiai šis rodiklis neturėtų viršyti 30–40 % (Dagienė 2010). Savanaudiškumo rodiklis skirtingas įvairiuose VGTU žurnaluose (5 pav.) ir jis nuolat kinta.

5 pav. 1995–2010 m. straipsnių priskyrimas institucijoms
Fig. 5. Attribution of articles issued in 1995–2010 to institutions

Analizuojant *Journal of Civil Engineering and Management* publikuojamų straipsnių prieskyras institucijoms, 1995–2003 m. dar didžiąją straipsnių dalį sudaro universiteto mokslininkų publikacijos, 2004 m. – 30 straipsnių publikavo VGTU autoriai su bendraautoriais iš kitų Lietuvos bei užsienio institucijų ir 26 straipsnius – užsienio autoriai, o 2010 m. kitų šalių autorių straipsnių publikuota du kartus daugiau negu VGTU autorių – 40 užsienio autorių straipsnių, o VGTU su bendraautoriais iš kitų institucijų – tik 21 (6 pav.).

6 pav. *Journal of Civil Engineering and Management* straipsnių priskyrimas institucijoms

Fig. 6. Attribution of articles from the *Journal of Civil Engineering and Management* to institutions

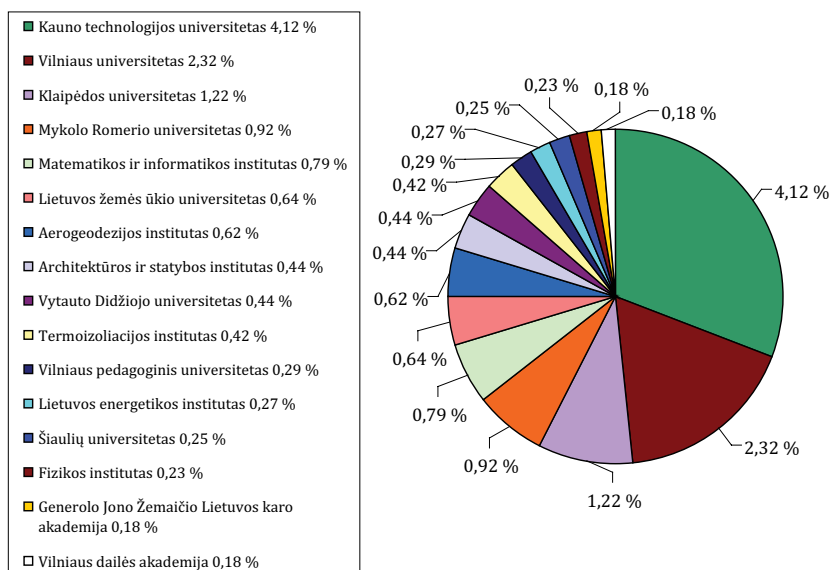
Procentinė kitų šalių autorių straipsnių dalis žurnaluose yra svarbus tarptautiškumo rodiklis, apibūdinantis ne tik užsienio autorių norą ir galimybes patekti į žurnalus, bet ir žurnalo pasaulinės sklaidos galimybes. Kitų šalių institucijų autorių straipsniai sudaro 30,87 % visų VGTU žurnaluose publikuojamų straipsnių. Daugiausia užsienio autorių straipsnių publikuota žurnale *Mathematical Modelling and Analysis*. Iš 461 publikacijos 350 – kitų šalių institucijų autorių straipsniai, tai sudaro 75,92 % visų žurnale publikuojamų straipsnių. Kitų šalių institucijų mokslininkų straipsniai žurnale *International Journal of Strategic Property Management* sudaro 74,52 %, o žurnale *Aviation* – 51,46 % visų publikuojamų straipsnių. Kituose žurnaluose šis rodiklis mažesnis. *Web of Science* duomenų bazėje referuojamų VGTU žurnalų 2009–2010 m. savanaudiškumo ir tarptautiškumo rodikliai pateikti E. Dagienės straipsnyje (Dagienė 2010).

Kitų Lietuvos institucijų mokslininkų ir bendraautorių iš kitų šalių institucijų straipsniai sudaro 16,40 % visų publikuotų straipsnių. Lietuvos institucijų mokslininkų straipsnių daugiausia publikuota žurnale *Transport* – 124 straipsniai, tačiau tai yra tik 18,61 % visų žurnale publikuojamų straipsnių. Didžiausią kitų Lietuvos institucijų autorių publikuojamų straipsnių dalį sudaro straipsniai žurnaluose *Mokslo ir technikos raida* – 60 %, *Urbanistika ir architektūra* – 29,97 %, o žurnale *Santalka* – 24 %.

Bibliotekos kuriamoje visatekstėje duomenų bazėje „Vilniaus Gedimino technikos universiteto mokslo žurnalai“ atlikta analizė pagal institucijų pavadinimus. Atliekant šią analizę, siekta išsiaiškinti, kurių Lietuvos, be VGTU ir užsienio institucijų, mokslininkų straipsnių daugiausia publikuota VGTU mokslo žurnaluose. Į šią duomenų bazę institucijų pavadinimai įvedami kaip nurodyta prie straipsnio. Dauguma autorių skirtingai rašo institucijų pavadinimus. Pvz., anglų kalba publikuojamuose straipsniuose su artikeliu „the“, o kituose straipsniuose be artikelio. Kai kuriuose straipsniuose iš

pateiktų institucijų pavadinimų sunku jas priskirti šaliai, pvz.: *Institute of Mathematics, National Aviation University*. Todėl atliekant šią analizę, kilus neaiškumų dėl straipsnio prieskyros, buvo tikrinamas visatekstis straipsnis. Į gilesnę analizę institucijos pateko tuo atveju, kai buvo paskelbti penki ir daugiau institucijos straipsnių.

Lietuvos 18 institucijų mokslininkai publikavo penkis ir daugiau straipsnius VGTU mokslo žurnaluose. Kaip ir tikėta, daugiausia publikavę straipsnių Kauno technologijos universiteto mokslininkai – 224, Vilniaus universiteto – 126 ir Klaipėdos universiteto – 66. Lietuvos institucijų autorių ir bendraautorių straipsnių procentinė dalis visuose VGTU mokslo žurnaluose pavaizduota 7 pav.

7 pav. Lietuvos institucijų autorių ir bendraautorių straipsnių dalis procentais
Fig. 7. A percentage of articles by authors and co-authors of Lithuanian institutions

Net 71 užsienio institucijos iš 27 šalių mokslininkai yra publikavę penkis ir daugiau straipsnių VGTU mokslo žurnaluose. Daugiausia publikuoja kaimyninių šalių mokslininkai: Lenkija – 195, Latvija – 160, Estija – 93, Baltarusija – 52, Rusija – 32 straipsnius, tačiau nemažai straipsnių publikuoja ir iš kitų Europos šalių: Didžioji Britanija – 44, Vokietija – 29, Čekija – 25, Slovakija – 22, Suomija ir Danija – 13. Įdomiausia, kad yra straipsnių ir iš Azijos, Afrikos, Australijos, Amerikos. Pvz., Honkongas – 33, Nigerija – 23, Turkija ir Izraelis – 15, Jungtinės Amerikos Valstijos – 9, Kinija – 7, Iranas, Australija ir Uganda – 5 straipsniai.

Analizuojant straipsnius pagal institucijų pavadinimus, kaip ir tikėtasi, daugiausia straipsnių taip pat iš Baltijos regiono ir kitų kaimyninių šalių institucijų: Rygos technikos universitetas ir Talino technologijos universitetas – 54, Poznanės technologijos universitetas – 51, Latvijos universitetas – 47, Nacionalinis aviacijos universitetas

(Ukraina) – 40, Baltarusijos valstybinis universitetas – 38, Varšuvos technologijos universitetas – 27, Tartu universitetas – 25. Nemažai publikacijų ir iš kitų šalių: Honkongo politechnikos universitetas – 24, Lagos universitetas – 10, Sami Shamoon inžinerijos kolegija – 8, Harbin technologijos institutas – 7 ir kt. Pagal institucijų pavadinimus atlikta analizė parodė, kad VGTU leidžiami žurnalai yra žinomi užsienyje ir juose publikuoja straipsnius mokslininkai iš įvairių šalių.

Referavimas duomenų bazėse

Mokslo žurnalų reikšmingumą lemia jų straipsnių referavimas tarptautinėse duomenų bazėse. Informaciją apie VGTU žurnalų įtraukimą į duomenų bases gauta iš *Ulrich's Periodicals Directory* (<http://www.urichsweb.com>). Žinyne pateikta išsami informacija apie 300 000 pasaulyje leidžiamų periodinių leidinių. Paieška galima pagal įvairius žurnalų duomenis: žurnalo pavadinimą, leidėją, ISSN ir kt. Informacija nuolat atnaujinama bendradarbiaujant su leidėjais. Apie žurnalo atspindėjimą duomenų bazėse pateikiama išskiriant bibliografinės ir visatekstės, tačiau ne prie visų duomenų bazių nurodyta, nuo kurių metų žurnalas indeksuojamas toje duomenų bazėje. VGTU žurnalai referuojami visame pasaulyje pripažintose mokslinės informacijos duomenų bazėse: *Thomson Reuters Web of Science* ir *Curent Content*, *Elsevier BV Compendex* ir *Scopus*, *CSA (Cambridge Scientific Abstracts)*, *ProQuest* ir kt. Dauguma žurnalų referuojami daugiau nei 20 bibliografinių/santraukų ir 15 visatekščių duomenų bazių. Pvz., žurnalas *International Journal of Strategic Property Management* referuojamas 36 bibliografinėse/santraukų ir net 45 visatekstėse duomenų bazėse. Europos mokslo bendruomenėse tampančia vis populiariesne *Scopus* duomenų bazėje referuojama net 13 VGTU žurnalų. Iš 30 Lietuvos institucijų žurnalų, referuojamų *Thomson Reuters Web of Science* duomenų bazėje, aštuoni yra VGTU leidžiami mokslo žurnalai. Patekimo į šią duomenų bazę procesas kai kuriems žurnalams vyko kelerius metus. Kad žurnalas būtų įtrauktas į šią bazę, kiekvienos srities mokslininkai ekspertai vertina žurnalo moksliskumą, cituojamumą, sklaidą ir kitus parametrus. Žurnalai *ISI Web of Science* duomenų bazėje reitinguojami pagal sudėtingus skaičiavimus ir daugybę nuolat tobulinamų ir atnaujinamų parametrų (Dagienė 2010).

Apibendrinant atliktą analizę galima teigti, kad dauguma VGTU mokslo žurnalų yra tarptautiniai, žinomi užsienyje ir juose publikuoja straipsnius mokslininkai ne tik iš Baltijos regiono, bet iš kitų šalių. 2011 m. *Thomson Reuters* tinklalapyje *Science Watch* skelbiamuose reitinguose VGTU minima kaip kylanti mokslo žvaigždė tarp inžinerijos srities institucijų, o žurnalas *Technological and Economic Development of Economy* – ekonomikos ir verslo srityje. Tai nuoseklus ne vienerių metų darbo rezultatas, siekiant leidžiamų mokslo žurnalų lygio augimo ir tarptautinio pripažinimo.

Išvados

1. VGTU leidžiami mokslo žurnalai apima didelę dalį universiteto mokslininkų nagrinėjamų mokslo sričių. Leidžiami technologijos, fizinių, humanitarinių ir socialinių mokslų bei tarpdisciplininiai žurnalai.
2. Žurnalo raida daugiausia priklauso nuo vyr. redaktoriaus ir atsakingojo sekretoriaus novatoriškumo, mokslo žurnalų leidybos ypatumų išmanymo. Tai patvirtina faktas, kad vienodą periodą leidžiami žurnalai šiuo metu yra skirtingo lygmens.
3. Nors daugėja anglų kalba leidžiamų žurnalų, siekiama mokslininkams sudaryti sąlygas publikuoti tyrimų rezultatus ir lietuvių kalba. Tai rodo naujų žurnalų steigimas.
4. Per paskutinius penkerius metus pastebima tendencija, kai VGTU žurnaluose vis daugiau straipsnių publikuoja užsienio ir kitų Lietuvos institucijų autoriai.
5. Visi VGTU žurnalai yra tarptautiniai – tai patvirtina užsienio autorių publikacijos juose (baltas stulpelis 5 pav.). Daugiausia užsienio autoriai publikuoja straipsnius žurnaluose: *Mathematical Modelling and Analysis, International Journal of Strategic Property Management, Aviation, Journal of Civil Engineering and Management, Journal of Business Economics and Management, Technological and Economic Development of Economy, Transport, The Baltic Journal of Road and Bridge Engineering*.
6. VGTU pastangos siekiant leidžiamų žurnalų lygio augimo ir tarptautinio pripažinimo pasiteisino. Išaugo žurnalų, referuojamų tarptautinėse duomenų bazėse, skaičius, tarptautinė jų sklaida ir pripažinimas.

Literatūra

- Atkočiūnienė, Z. 2009. Mokslo komunikacija: Lietuvos mokslo žurnalai mokslo komunikacijos kaitos požiūriu, *Informacijos mokslai* 49: 70–83.
- Dagienė, E. 2010. Lietuvos mokslo žurnalai pasaulio kontekste, *Mokslo Lietuva* 16(438): 2–3.
- Hedlund, T.; Rabow, I. 2009. Scholarly publishing and open Access in the Nordic countries, *Learned Publishing* 22: 177–86. doi:10.1087/2009303
- Paliulis, N.; Dagienė, E. 2009. Akademinei elektroninei leidyba Lietuvoje: požymiai, galimybės, problemos, *Verslas: teorija ir praktika* 10(2): 159–171. doi:10.3846/1648-0627.2009.10.159-171
- Macevičiūtė, E., 2000. Šiuolaikiniai mokslo serialiniai leidiniai: struktūra ir funkcijos, *Knygotyra* 36: 212–219.
- Maskeliūnas, S.; Dagienė, E. 2011. Mokslo publikacijų vertinimas Lietuvoje ir pasaulyje, *Mokslas ir technika* 5: 32–33.
- Science Watch [interaktyvus]. 2011 [žiūrėta 2011 m. rugpjūčio 29 d.]. Prieiga per internetą: <<http://sciencewatch.com/dr/rs/11jul-rs>>
- Ulrich's Periodicals Directory [interaktyvus]. 2011 [žiūrėta 2011 m. rugpjūčio 26 d.]. Prieiga per internetą: <<http://www.urichsweb.com>>.
- Vilniaus Gedimino technikos universiteto mokslo žurnalai [interaktyvus]. 2011 [žiūrėta 2011 m. rugpjūčio 25 d.]. Prieiga per internetą: <<http://www.vgtu.lt/biblioteka/vgt04.php>>.
- Lietuvos mokslo tarybos laiškas mokslo ir studijų institucijoms, mokslo žurnalų leidykloms ir atsakingiems redaktoriams. 1997-11-14, Nr. 239.

RESEARCH JOURNALS OF VILNIUS GEDIMINAS TECHNICAL UNIVERSITY IN 1995–2010

Aurelija Striogienė

*Library of Vilnius Gediminas Technical University,
Saulėtekio al. 14-203, LT-10223 Vilnius, Lithuania
E-mail: aurelija.striogiene@vgtu.lt*

Summary. The article looks at development of research journals of Vilnius Gediminas Technical University. It provides various indicators of VGTU journals: the number of publicised articles depending on a year, journal, fields of research and languages. It also analyses countries from which researchers decide to publish their articles in VGTU research journals. One of the more important aspects of journal publishing – references in databases – is also analysed; as many as eight VGTU journals are referenced in *Thomson Reuters Web of Science* and thirteen in *Scopus* and other international databases.

Keywords: Vilnius Gediminas Technical University, VGTU, research journals, articles, Lithuanian institutions, foreign institutions, referencing in databases.

Aurelija STRIOGIENĖ. Vilniaus Gedimino technikos universiteto bibliotekos direktorės pavaduotoja. Nuo 1999 iki 2008 m. – Informacijos skyriaus vedėja. Domisi mokslo žurnalų leidyba, žurnalų referavimu tarptautinėse duomenų bazėse ir duomenų bazių kūrimu.

Aurelija STRIOGIENĖ. Deputy Director Vilnius Gediminas Technical University Library. Chief of Information Division during 1999–2008. Research interests: journal publishing, referencing of journals in international databases, development of databases.